

Nr 341

Av herrar **Osvald** och **Domö**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till statens växtskyddsanstalt.*

I årets statsverksproposition har under nionde huvudtiteln, punkterna 41 och 42, föreslagits viss förstärkning av den inspektion av till landet inkommande växter och växtprodukter, som utövas av statens växtskyddsanstalt. Tillika anmäles, att särskild proposition om ny kungörelse angående denna växtinspektion samt angående inspektions- och anmälningsavgifter vid införsel av vissa hithörande varuslag kommer att föreläggas årets riksdag. På riksstatens inkomstsida har nu nämnda avgifter beräknats till ett belopp av 800 000 kronor.

I statens växtskyddsanstalts framställningar om anslag för budgetåret 1959/60 har med särskild skärpa framhållits det överhängande behovet av mera ingående forsknings- och försöksarbete rörande virussjukdomar och nematodskador hos våra viktigaste kulturväxter. De resurser, som f. n. står till anstaltens förfogande på dessa områden, kan tyvärr ej på långt när anses motsvara internationell standard. Mot bakgrunden av virusjukdomarnas och nematodernas alltmera ökade utbredning och ekonomiska betydelse är detta förhållande ohållbart.

Såväl virus som nematoder har under senare år alltmera uppmärksamats i olika länders förordningar om växtinspektion i samband med import och export. Att handeln med växter och växtprodukter spelar en mycket stor roll för dessa parasiters spridning har i ett flertal fall visats. Även för den svenska jordbruks- och trädgårdsodlingen är det av största vikt, att en effektiv spärr genom växtinspektion kan upprätthållas. Utan erforderliga virus- och nematodlaboratorier vid växtskyddsanstalten är detta emellertid ej möjligt.

Växtskyddsanstaltens förslag upptar för virus- och nematodlaboratorierna följande personalförstärkningar (statsverksprop., bil. 11, punkt 41: 1 e—h): 2 förste assistenter, 1 laboratoriebiträde och 1 tekniskt biträde, vilket motsvarar en sammanlagd kostnad av 68 095 kronor. Motsvarande omkostnader (punkt 42: 2, 4, 7—10) har beräknats till 21 000 kronor. Därutöver har för viss utrustning hemställts om särskilda engångsanslag, vilka för nematodlaboratoriet beräknats till 20 500 kronor och för viruslaboratoriet till 75 000 kronor. Det sammanlagda behovet för dessa ändamål utgör alltså 184 595 kronor.

I det särskilda förslag till inspektions- och anmälningsavgifter, som statens växtskyddsanstalt ingivit den 21 oktober 1958, har framhållits, att avgifterna avses motsvara de ungefärliga kostnaderna för växtinspektionen, såväl vad beträffar de direkta löne- och omkostnadsbeloppen, som betingas

av inspektionen i dess utvidgade omfattning, som även växtinspektionens andel i växtskyddsanstaltens laboratorier och administration. I anstaltens förslag har de genom avgifterna inkommande medlen beräknats till sammanlagt ca 1 240 000 kronor. Om de i växtskyddsanstaltens förslag upptagna kostnaderna för växtinspektionen inklusive viss utrustningsanskaffning för budgetåret 1959/60 sammanställs, erhålles en beräknad direkt kostnad av ca 460 000 kronor. Anstalten har härvid räknat med en personalökning av 1 avdelningsföreståndare, 8 inspektörsassistenter och 6 kontorsbiträden. I statsverkspropositionen upptages härav endast 4 inspektörsassistenter och 4 kontorsbiträden, vilket icke är tillräckligt, om anstalten skall kunna genomföra den erforderliga, noggrannare inspektionen utan allvarliga tidsutdräkter och andra olägenheter för importörer och allmänhet.

Det nyss nämnda beloppet, 460 000 kronor, motsvarar som nämnts endast de direkta kostnaderna för inspektionen. En växtinspektion kan emellertid inte arbeta utan stöd av väl utrustade laboratorier och en effektiv administration. I de länder, där växtinspektionen handhaves av helt fristående anstalter, ingår också helt naturligt kostnaderna för administration och laboratorier i de totala inspektionskostnaderna. Det kan därför inte anses orimligt utan tvärtom självklart, att en icke oväsentlig del av växtskyddsanstaltens administrations- och laboratoriekostnader får bestriidas med inflytande inspektionsavgifter. Dessa får däremot som bekant enligt gällande internationella överenskommelser icke användas för andra ändamål än sådana, som står i samband med inspektionsverksamheten. Det synes därför vara fullt befogat, att den del av avgiftsmedlen, som icke åtgår för att täcka de ovan angivna direkta kostnaderna för inspektionen, i första hand användes för den för inspektionen erforderliga, i själva verket mycket blygsamma upprustningen av laboratorier för virus- och ne-matodforskning. Även efter den av anstalten föreslagna upprustningen kommer vårt lands resurser i detta avseende icke att kunna mäta sig med vad som redan nu finns i de flesta kulturländer. Med reservation för viss osäkerhet i såväl inkomst- som utgiftsberäkningen för växtinspektionen, vilket nödvändiggör viss marginal, synes växtskyddsanstaltens förslag innebära, att förstärkningarna skulle kunna genomföras utan ökade kostnader för statsverket. Den av anstalten beräknade personalökningen bör icke underskridas, om inspektionen skall kunna fungera tillfredsställande.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta, dels

att, *utöver* vad departementschefen under punkterna 41 och 42 föreslagit i personalförteckningen för växtskyddsanstalten, upptaga

a) för den s. k. *yttre växtinspektionen*:

1 avdelningsföreståndare (kostnad 28 132 kr.)

4 inspektörsassistenter (53 716 kr.)

2 kontorsbiträden (16 286 kr.)

b) för *nematod- och viruslaboratorierna*:

2 förste assistenter (45 768 kr.)

1 tekniskt biträde (10 008 kr.)

1 laboratoriebiträde (12 319 kr.)

och härför anvisa ett med 166 229 kronor förhöjt avlöningsanslag, samt anvisa ett med 21 000 kronor förhöjt omkostnadsanslag (för nematod- och viruslaboratorierna), dels

att för nematod- och viruslaboratorierna anvisa ett engångsanslag för utrustning med 95 500 kronor.

Stockholm den 26 januari 1959

Hugo Osvald

Fritiof Domö

Nr 342

Av herr Mattsson, om anslag till bidrag till plantskolekontroll.

(Lika lydande med motion nr 226 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

T. V. Mattsson